

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1- 02-770-2/24

Tuzla, 02.04.2024. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 02.04.2024. godine, donosi

O D L U K U
o utvrđivanju prijedloga Zakona

I

Utvrđuje se prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

II

Prijedlog Zakona iz tačke I ove Odluke uputit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje i donošenje po skraćenom postupku.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona
- 1 x Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak
- 1 x Evidenciji
- 1 x a/a

PREMIJER KANTONA

Isfan Halilagić

BOSNA I HERCEGOVINA
FERERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

PRIJEDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI
CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Tuzla, april 2024. godine

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona“, broj: 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od _____ 2024. godine, donosi

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI
CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM**

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – drugi prečišćen tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 18/23) u članu 1. iza riječi: „(u daljem tekstu: Federalni zakon), dodaje se zarez i briše se veznik: „i“, a iza riječi: „(„Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 52/22)“ dodaju se riječi: „i Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 60/23) (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata)“.

Član 2.

U članu 23. u stavu 1. iza riječi:“porodice“ dodaju se riječi: „i civilnih žrtava rata i članova uže porodice posebne kategorije civilnih žrtava rata“.

U istom članu u stavu 2. iza riječi:“usvojenici“ dodaje se zarez i riječi: „a pod članovima uže porodice civilnih žrtava rata, u smislu Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata, smatraju se bračni/vanbračni partner, djeca rođena u braku i van braka, usvojenici i pastorčad“.

Član 3.

Iza člana 70. iza naslova „III. Zaštita civilnih žrtava rata“ podnaslov: „1. Pojam civilne žrtve rata“ mijenja se i glasi:

„2. Definicija civilne žrtve rata“

Član 4.

Član 71. mijenja se i glasi:

„Civilna žrtva rata je civilna osoba kod koje je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, počevši od 30.04.1991. godine do 14.02.1996. godine, uslijed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje i mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja, ili nestanak ili pogibiju te osobe.“

Civilna žrtva rata je i osoba kod koje je nakon perioda rata navedenog u stavu 1. ovog člana, uslijed aktiviranja zaostalog ratnog materijala nastupilo oštećenje organizma, što uključuje i mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja, ili pogibiju te osobe“.

Član 5.

Član 72. mijenja se i glasi:

„Radi ostvarivanja prava, utvrđenog ovim zakonom i Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata, civilne žrtve rata se razvrstavaju, prema utvrđenom procentu tjelesnog oštećenja, u šest grupa utvrđenih Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata“.

Član 6.

Član 73. mijenja se i glasi:

„Civilne žrtve rata imaju pravo na:

1. ličnu invalidninu;
2. mjesecno lično novčano primanje;
3. dodatak za njegu i pomoć od druge osobe;
4. ortopedski dodatak;
5. porodičnu invalidninu;
6. zdravstvenu zaštitu;
7. prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga, psihološku pomoć, pomoć u troškovima liječenje i nabavci ortopedskih pomagala, banjsko klimatskom liječenju i medicinskoj rehabilitaciji;
8. pokrivanje troškova sahrane;
9. osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija, dokvalifikacija);
10. prioritetno zapošljavanje;
11. prioritetno stambeno zbrinjavanje;
12. besplatnu pravnu pomoć;
13. osiguranje povoljnijih uslova školovanja za dijete rođeno iz čina ratnog silovanja – dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata do 35. godine života, što podrazumjeva prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske obrazovne ustanove pod uslovom da je ispunilo bodovni minimum, odnosno, da je zadovoljilo na prijemnom ispitu, kao i sufinansiranje troškova upisa u javne visokoškolske obrazovne ustanove do 50% pod uslovom da se nalazi na redovnom školovanju.

Prava iz stava 1. tačka 1. do 5. ovog člana ostvaruju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata i finansiraju se iz federalnog i kantonalnog budžeta, i to u omjeru 70% iz federalnog i 30% iz kantonalnog budžeta.“

Član 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“ a primjenjuje se od 01.01.2024. godine.

**BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština**

**Broj:
Tuzla**

**Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona**

Žarko Vujović

OBRAZLOŽENJE

UZ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

I PRAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, sadržan je u odredbi člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona“, broj:7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), kojim je utvrđeno da Skupština Tuzlanskog kantona pored ostalih nadležnosti donosi i zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje funkcija Kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA SU:

Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH“ broj: 60/23), koji je stupio na snagu 17.08.2023. godine, utvrđeni su osnovni principi zaštite civilnih žrtava rata, pojam i status civilne žrtve rata, vrste prava i uslovi pod kojima se ostvaruju, postupak ostvarivanja prava kao i način njihovog finansiranja, te je propisano da će nadležna tijela kantona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti svoje propise iz oblasti civilnih žrtava rata sa odredbama ovog Zakona.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

-Članom 1. prijedloga Zakona u članu 1. dodat je Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata kao propis na osnovu kojeg se, Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, uređuju uslovi, način i postupak ostvarivanja prava civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica.

-Članom 2. prijedloga Zakona u članu 23. Zakona dodate su riječi: „i civilnih žrtava rata i članova uže porodice posebne kategorije civilnih žrtava rata“ kako bi im se omogućilo pravo na novčanu pomoć na ime troškova sahrane kako je to propisano odredbom člana 11. stav 1. tačka h) Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata. Takođe je definisano ko se smatraju članovi uže porodice civilnih žrtava rata u smislu Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata.

-Članom 3. prijedloga Zakona izmjenjen je podnaslov „Pojam civilne žrtve rata“ u „Definicija civilne žrtve rata“ shodno odredbama Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

-Članom 4. prijedloga Zakona propisana je definicija civilne žrtve rata shodno odredbama Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata.

-Članom 5. prijedloga Zakona propisano je da se civilne žrtve rata, radi ostvarivanja prava, razvrstavaju prema utvrđenom procentu tjelesnog oštećenja u šest grupa utvrđenih Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata.

-Članom 6. prijedloga Zakona propisana su prava koja imaju civilne žrtve rata pod uslovima, na način i postupku propisanom Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata.

Članom 7. prijedloga Zakona propisano je kada Zakon stupa na snagu i kada počinje njegova primjena odnosno od 01.01.2024. godine od kada se primjenjuje i Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ZAKONA

Prijedlog Zakona zahtijevat će dodatna finansijska sredstva kako je to navedeno u Mišljenju Ministarstva finansija broj: 07/1-11-6452/24 od 15.03.2024. godine.

V PRIJEDLOG ZAKONA

Predlažemo da se Zakon razmatra po skraćenom postupku u formi prijedloga u skladu sa članom članom 149. stav (1) Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/19 i 5/20) s obzirom na činjenicu da se radi o usklađivanju sa odredbama federalnog propisa i zbog toga što predložene izmjene i dopune Zakona nisu složenog i obimnog karaktera.

**PREDLAGAČ
VLADA KANTONA**

PERIOD	SISTEMATIZOVANO			PLANIRANO BUDŽETOM			TRENUTNO STANJE	POTREBNO			
	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2		Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	
Rukovodeći službenici i Savjetnici											
Službenici i Namještenci											
Volonteri											
UKUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Obrazloženje	<p>Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštitni porodice sa djecom u TK, zahtijevade dodatna finansijska izdvajanja iz budžeta Tuzlanskog kantona. Primjenom novih odredbi ovog Zakona uspostavio bi se pravilan omjer izdvajanja budžetskih sredstava kako na Federalnom nivou tako i na kantonalm, ali bi došlo do ostupanja u odnosu na dosadašnja izdvajanja. Budžetska izdvajanja sa nivoa Federacije za kategoriju civilnih žrtava rata po ovom zakonu bila bi umanjena za cca 1% na godišnjem nivou, umanjena sredstva bi bila podijeljena na sve Kantone u razmjeru broju korisnika. Tuzlanski kanton bi po ovom osnovu imao uvećane rashode u iznosu od 43 100,00 KM, usaglašen iznos sa Federalnim ministarstvom za rad i socijalnu politiku. Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštitni porodice sa djecom u TK uskladjuju se odredbe sa Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije Bosne i Hercegovine, kojim se eliminiraju neke od dosadašnjih ograničavajućih odredbi - prihodovni cenzus, koji se odnosi na korisnike porodičnih invalidina. Ukupan broj tih korisnika je 67, a ukupna dodatna sredstva u budžetu Tuzlanskog kantona po ovom osnovu su 10 100,00 KM. Po procjeni Ministarstva ukupno izdvajanje iz budžeta Tuzlanskog kantona po osnovu primjene Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji BiH iznosi 53 200,00 KM. Prosjeka je vršena na osnovu dobijenih podataka od Centara za socijalni rad Tuzlanskog kantona i potataka evidentiranih u SOTAC bazi.</p>										
5. Potencijalne obaveze za budžet											
NAZIV											
Garancije											
Ostalo											
E 6. Fiskalni efekt na druge nivoje vlasti											
NAZIV											
Budžet BiH, vanbudžetski fondovi i korisnici											
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni vanbudžetski fondovi i korisnici											
Budžet kantona, vanbudžetski fondovi i korisnici											
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine											
Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)											
F 7. Pečat i potpis odgovornog lica obradivača, odnosno predlagачa propisa	 Alić				Mjesto i datum		Tuzla, 01.02.2024. godine				

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

ISSN 2831-1345

GODINA 30 • TUZLA, PETAK, 17. NOVEMBRA 2023. GODINE • IZDANJE NA BOSANSKOM JEZIKU • BROJ 18

988

Na osnovu člana 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/23) i članova 171. i 174. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/19 i 5/20), Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 13.11.2023. godine, utvrdila je drugi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Broj: 02-02-550-2/23
Tuzla, 13.11.2023. godine

Predsjednica
Zakonodavno-pravne komisije
Skupštine Tuzlanskog kantona

Jasmina Lugavić, v.r.

ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM (drugi prečišćeni tekst)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom, u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) (u daljem tekstu: Federalni zakon) i Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 52/22), na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), bliže se uređuju:

- socijalna zaštita građana i njihovih porodica;
- iznosi novčanih i drugih davanja, uslovi i postupak sticanja prava iz socijalne zaštite i korisnici prava iz socijalne zaštite;
- osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite i uslovi za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite pravnih i fizičkih lica u skladu sa zakonom;
- uslovi, način i postupak ostvarivanja prava civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica;
- uslovi, način, postupak, organi i finansiranje prava porodice sa djecom i djece bez roditeljskog staranja;
- način naplate novčanih iznosa za „Dječiju nedjelju“ i način njihovog raspoređivanja;
- finansiranje i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Član 2.

Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom je od interesa za Kanton.

II. SOCIJALNA ZAŠTITA

1. Korisnici socijalne zaštite

Član 3.

Korisnici socijalne zaštite, u smislu Federalnog zakona i ovog zakona, su lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe i to:

1. djeca bez roditeljskog staranja;
2. odgojno zanemarena djeca;
3. odgojno zapuštena djeca;
4. djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
5. lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
6. materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
7. stara lica, bez porodičnog staranja;
8. lica sa društveno negativnim ponašanjem;
9. lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici;
10. lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

2. Prava iz socijalne zaštite

Član 4.

Prava iz socijalne zaštite, u smislu Federalnog zakona, Zakona o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 19/17) (u daljem tekstu: Zakon o hraniteljstvu) i ovog zakona su:

1. novčana i druga materijalna pomoć;
2. ospozobljavanje za život i rad;
3. hraniteljstvo;
4. smještaj u ustanovu socijalne zaštite;
5. usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
6. kućna njega i pomoć u kući;
7. zdravstveno osiguranje.

3. Uslovi za sticanje prava na novčanu i drugu materijalnu pomoć

Član 5.

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- a) stalne novčane pomoći;
- b) novčane pomoći licima sa smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju;
- c) novčane pomoći za djecu oboljelu od celijkije, TBC-a, leukemije, karcinoma i šećerne bolesti;
- d) druge materijalne pomoći.

Član 6.

Pravo na novčanu i drugu materijalnu pomoć imaju lica i porodice pod uslovima utvrđenim Federalnim zakonom i ovim zakonom.

Pravo na pomoć iz stava 1. ovog člana ostvaruje se kod nadležnog organa općine/grada na čijem području lice i porodica imaju prebivalište odnosno boravište u posljednjih šest mjeseci, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, povratnicima iz Kantona, koji su se vratili u prijeratna prebivališta na područje Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, omogućava se nastavak korištenja prava na socijalnu zaštitu, zaštitu civilnih žrtava rata i zaštitu porodice sa djecom u skladu sa Federalnim zakonom i ovim zakonom.

Bliže odredbe u pogledu ostvarivanja prava iz prethodnog stava propisat će posebnom odlukom Vlada Kantona.

Član 7.

Osnov za utvrđivanje novčanih i drugih materijalnih pomoći je prosječna neto plaća ostvarena u prethodnoj godini u Kantonu (u daljem tekstu: prosječna plaća).

Član 8.

Nalaz i mišljenje o nesposobnosti za samostalni rad i privređivanje, nalaz i mišljenje o postojanju potrebe za pomoći i njegovom od strane drugog lica i nalaz i mišljenje o postojanju osnova za ostvarivanje prava na ospozobljavanje za život i rad daju u prvom stepenu, odnosno u drugom stepenu ljekarske komisije Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo, sa kojim Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) zaključuje posebne ugovore.

Član 9.

Nalaz i mišljenje sa ocjenom o sposobnosti djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju, nalaz i mišljenje o postojanju potrebe za njegovom i pomoći djeci od strane drugog lica i nalaz i mišljenje o postojanju prava djece na ospozobljavanje za život i rad daju u prvom stepenu, odnosno drugom stepenu stručne komisije koje obrazuje Ministarstvo ili stručne komisije obrazovane od druge institucije, kojoj Ministarstvo povjeri davanje ovih nalaza sa mišljenjem, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Član 10.

Sastav i način rada komisija iz člana 9. ovog zakona, u postupku ostvarivanja prava na ospozobljavanje za život i rad, regulisat će se pravilnikom, kojeg donosi ministar za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: ministar).

a) Stalna novčana pomoć

Član 11.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruju lice i porodica na način i pod uslovima utvrđenim Federalnim zakonom i ovim zakonom.

Član 12.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruju lice i porodica ukoliko im prihodi zajedničkog domaćinstva (u daljem tekstu: domaćinstvo) nisu dovoljni za izdržavanje.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ne ostvaruje lice ukoliko je smješteno u drugu porodicu ili ustanovu socijalne zaštite, na teret sredstava kantonalnog budžeta.

Član 13.

Domaćinstvu, u smislu člana 12. ovog zakona, prihodi nisu dovoljni za izdržavanje ako ukupna primanja po jednom članu domaćinstva mjesečno ne prelaze 7% prosječne plaće.

Domaćinstvu koje ima lice sa invaliditetom i lice sa stalnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju prihodi nisu dovoljni za izdržavanje ako ukupna primanja po članu domaćinstva mjesečno ne prelaze 12% prosječne plaće.

Član 14.

Stalna novčana pomoć utvrđuje se u mjesecnom iznosu u visini od 16% od prosječne plaće.

Korisnik pomoći koji u svom domaćinstvu ima nesposobnog člana, odnosno dijete na redovnom školovanju, ostvaruje pravo i na dodatak u visini od 30% od iznosa stalne novčane pomoći, po svakom članu.

Član 15.

Ukupan prihod domaćinstva čine prihodi koje članovi domaćinstva ostvaruju po osnovu:

1. plaća i drugih primanja iz radnog odnosa;
2. starosne, invalidske i porodične penzije;
3. poljoprivredne djelatnosti;
4. primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata;
5. prihoda ostvarenih po osnovu imovinskog prava;
6. dopunske rade;
7. materijalne naknade za vrijeme nezaposlenosti;
8. naknade po osnovu alimentacije.

Prihodom od poljoprivrednih djelatnosti, u smislu stava 1. tačka 3. ovog člana, smatra se katastarski prihod iz prethodne godine koji se dijeli sa 12 mjeseci i sa brojem članova domaćinstva.

Prihodom ostvarenim po osnovu imovinskog prava, u smislu stava 1. tačka 5. ovog člana, smatra se prihod ostvaren prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam.

Prihodom se ne smatraju: lična invalidnina, novčana naknada za pomoći i njegu od strane drugog lica, ortopedski dodatak, stalna novčana pomoć, dječiji dodatak i stipendije učenika i studenata ostvareni u skladu sa Federalnim zakonom, Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine i ovim zakonom.

Član 16.

Obaveza izdržavanja između srodnika utvrđuje se u skladu sa propisima koji regulišu porodične odnose.

Smatra se da srodnik nije u mogućnosti da izvršava obavezu izdržavanja ukoliko njegovi prihodi po članu njegovog domaćinstva mjesечно ne prelaze iznos 30% prosječne plaće.

Ukoliko se radi o srodnicima koji su, zbog starosti, nesposobni za samostalan rad i privređivanje ili imaju utvrđen gubitak radne sposobnosti od strane Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, smatra se da nisu u mogućnosti učestvovati u izdržavanju ukoliko im prihodi po članu domaćinstva ne prelaze 60% prosječne plaće.

b) Novčana pomoć licima sa smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju

Član 17.

Lica sa smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju ostvaruju pravo na novčanu pomoć pod uslovom da su smetnje nastale do 15. godine života i da su u postupku procjene sposobnosti i određivanja podrške razvrstani rješenjem mjesno nadležnog centra za socijalni rad.

Pravo na novčanu pomoć iz stava 1. ovog člana ne mogu ostvariti lica koja ostvaruju ili mogu ostvariti pravo na dječiji dodatak u skladu sa odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 52/22), kao i lica koja su smještena u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite, na teret sredstava kantonalnog, gradskog ili općinskog budžeta.

Iznos novčane pomoći za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Kantona posebnom odlukom.

Bliže odredbe o načinu uspostavljanja i ostvarivanja prava na novčanu pomoć propisuje ministar.

c) Novčana pomoć za djecu oboljelu od celijakije, TBC-a, leukemije, karcinoma i šećerne bolesti**Član 18.**

Pravo na novčanu pomoć, bez obzira na imovinske uslove, ostvaruju djeca oboljela od celijakije, TBC-a, leukemije, karcinoma i šećerne bolesti.

Pravo iz stava 1. ovog člana pripada za djecu do navršene 15. godine života, ukoliko ispunjavaju uslove predviđene ovim zakonom.

Za djecu stariju od 15 godina života pravo iz stava 1. ovog člana pripada ukoliko ispunjavaju uslove predviđene ovim zakonom i ako se nalaze na redovnom školovanju u osnovnim, srednjim i višim školama, akademijama ili fakultetu, a najduže do 26. godine života.

Pravo iz stava 1. ovog člana isplaćuje se i za vrijeme školskog raspusta, kao i za vrijeme dok je dijete uslijed bolesti ili liječenja spriječeno da izvršava obaveze u školi, odnosno fakultetu, ali najduže do navršene 26. godine života.

Pravo iz stava 1. ovog člana prestaje za dijete koje stupa u brak ili vanbračnu zajednicu.

Pravo na novčanu pomoć iz stava 1. ovog člana ne mogu ostvariti djeca koja ostvaruju ili mogu ostvariti pravo na dječiji dodatak u skladu sa odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 52/22), kao i djeca koja su smještена u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite, na teret sredstava kantonalnog, gradskog ili općinskog budžeta.

Iznos novčane pomoći za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Kantona posebnom odlukom.

Bliže odredbe o načinu uspostavljanja i ostvarivanja prava na novčanu pomoć propisuje ministar.

d) Druge materijalne pomoći**Član 19.**

Druga materijalna pomoć, u smislu ovog zakona, je privremena, jednokratna i druga novčana pomoć ili naturalno davanje materijalno neosiguranim licima ili porodicama koje se nađu u stanju socijalne potrebe.

Član 20.

Privremena novčana pomoć se dodjeljuje za stanja socijalne potrebe nastale uslijed teškoće izazvane pretrpljenom prisilnom migracijom, repatrijacijom, elementarnom nepogodom, nasiljem u porodici i drugih stanja socijalne potrebe lica i porodica prema procjeni stručnog tima centra za socijalni rad.

Pravo na privremenu novčanu pomoć se priznaje sve dok stanje socijalne potrebe, uslijed teškoće izazvane uzrocima iz stava 1. ovog člana, traje.

Privremena novčana pomoć utvrđuje se u mjesечnom iznosu u visini do 15% prosječne plaće za lice. Korisnik privremene novčane pomoći, koji u svom domaćinstvu ima nesposobnog člana, odnosno dijete na redovnom školovanju, ostvaruje pravo i na dodatak u visini od 30% od iznosa privremene novčane pomoći po svakom članu.

Član 21.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć se priznaje za stanja socijalne potrebe, nastale uslijed smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere te i za druga stanja socijalne potrebe, prema ocjeni centra za socijalni rad.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može se priznati istom licu ili porodici najviše tri puta u toku kalendarske godine.

Jednokratna novčana pomoć iznosi do 30% prosječne plaće

za lica, a do 50% za porodicu.

Izuzetno, jednokratna novčana pomoć može se odobriti licu u stanju socijalne potrebe zbog teške bolesti i liječenja, s tim da ista ne može iznositi više od tri prosječne plaće, o čemu konačnu odluku donosi stručni tim centra za socijalni rad.

Član 22.

Naturalno davanje odobrava se licu ukoliko postoji bojazan da bi se novčana sredstva nemajenski utrošila, a odobrava se u visini jednokratne novčane pomoći.

Član 23.

Novčanu pomoć na ime troškova dženaze-sahrane-pokopa korisnika stalne novčane pomoći i članova uže porodice, mogu ostvariti srodnici ili drugo lice koje je obavilo dženazu-sahrana-pokop u visini do 80% prosječne plaće, s tim da konačnu visinu iste za svaku kalendarsku godinu utvrđuje ministar općim aktom.

Pod članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se bračni partner, djeca i usvojenici.

Za lice smješteno u ustanovu socijalne zaštite ili drugu porodicu, koje nema srodnika ili iz čije imovine nije moguće snositi troškove dženaze-sahrane-pokopa, troškove snosi u punom iznosu Ministarstvo, prema ispostavljenoj fakturi.

4. Uslovi za sticanje prava za osposobljavanje za život i rad**Član 24.**

Pravo za osposobljavanje za život i rad ostvaruju djeca ometena u psihofizičkom razvoju i odrasla lica sa umanjenim psihofizičkim sposobnostima, na način i pod uslovima utvrđenim Federalnim zakonom i ovim zakonom.

Član 25.

Lice koje se, radi osposobljavanja za život i rad, upućuje na internatski smještaj ima pravo na troškove smještaja, ishrane i prijevoza od mjesta stanovanja do internatskog smještaja, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 26.

Troškove internatskog smještaja, ishrane i prijevoza snosi smješteno lice do visine cijene smještaja, ishrane i prijevoza.

Ako smješteno lice nema prihoda, odnosno njegovi prihodi nisu dovoljni za potpuno snošenje troškova smještaja, ishrane i prijevoza iz stava 1. ovog člana, troškove smještaja, ishrane i prijevoza ili njihov dio snose roditelji, usvojitelji ili srodnici koji su po zakonu dužni da ga izdržavaju, ako prihodi po članu njihovog domaćinstva prelaze visinu od 30% prosječne plaće, ili drugo pravno ili fizičko lice koje je preuzeo obavezu izdržavanja smještenog lica.

Ako smješteno lice nema obveznike izdržavanja iz stava 2. ovog člana ili prihodi tih lica ne prelaze visinu od 30% prosječne plaće po članu njihovog domaćinstva, troškove smještaja, ishrane i prijevoza u cijelosti snosi Ministarstvo.

Visinu učešća lica iz stava 2. ovog člana u troškovima iz stava 1. ovog člana, utvrđuje centar za socijalni rad, u iznosu koji ne može biti veći od 30% od ukupnog prihoda svih članova domaćinstva.

Troškove internatskog smještaja, ishrane i prijevoza za djecu sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju snosi Ministarstvo.

Član 27.

Djeci, odnosno odraslim licima osposobljenim za rad, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom pripada pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti u visini 10% od prosječne plaće, ukoliko to pravo ne ostvaruju po drugom osnovu.

5. Uslovi za ostvarivanje prava na hraniteljstvo

Član 28.

Pravo na hraniteljstvo mogu ostvariti djeca i odrasla lica na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o hraniteljstvu.

6. Uslovi za smještaj u ustanovu socijalne zaštite

Član 29.

Pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasla lica na način i pod uslovima utvrđenim Federalnim zakonom i ovim zakonom.

Član 30.

O smještaju u ustanovu socijalne zaštite odlučuje centar za socijalni rad na čijem području lice ima prebivalište, a na način utvrđen ovim i Federalnim zakonom.

Prije smještaja lica u ustanovu socijalne zaštite centar za socijalni rad je obavezan pribaviti saglasnost Ministarstva.

Član 31.

Troškove smještaja u ustanovu socijalne zaštite snosi smješteno lice do visine smještaja.

Ako smješteno lice nema prihoda, odnosno njegovi prihodi nisu dovoljni za potpuno snošenje troškova smještaja iz stava 1. ovog člana, troškove smještaja ili njihov dio snose roditelji, usvojitelji ili srodnici koji su po zakonu dužni da ga izdržavaju, ako prihodi po članu njihovog domaćinstva prelaze visinu od 30% prosječne plaće, ili drugo pravno ili fizičko lice koje je preuzeo obavezu izdržavanja smještenog lica.

Ako smješteno lice nema obveznike izdržavanja iz stava 2. ovog člana ili njegovi obveznici izdržavanja nemaju dovoljno prihoda, a smješteno lice ima imovinu, učestvuje u troškovima smještaja iz stava 1. ovog člana sa svojom imovinom u visini i pod uslovima koje propisuje ministar.

Ako smješteno lice ima imovinu, ali ta imovina nije dovoljna za potpuno učešće u troškovima smještaja iz stava 1. ovog člana, troškove smještaja do punog iznosa snosi Ministarstvo.

Ako smješteno lice nema imovinu ili obveznike izdržavanja iz stava 2. ovog člana ili prihodi tih lica ne prelaze visinu od 30% prosječne plaće po članu njihovog domaćinstva, troškove smještaja u cijelosti snosi Ministarstvo.

Visinu učešća lica iz stava 2. ovog člana u troškovima smještaja iz stava 1. ovog člana, utvrđuje centar za socijalni rad, u iznosu koji ne može biti veći od 30% od ukupnog prihoda svih članova domaćinstva.

Troškove smještaja za djecu bez roditeljskog staranja i za djecu sa smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju u cijelosti snosi Ministarstvo.

7. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Član 32.

Pravo na usluge socijalnog i drugog stručnog rada mogu ostvariti pojedinci, porodice i društvene grupe na način utvrđen ovim i Federalnim zakonom.

8. Kućna njega i pomoć u kući

Član 33.

Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući mogu ostvariti lica na način utvrđen Federalnim zakonom.

9. Zdravstveno osiguranje

Član 34.

Pravo na zdravstveno osiguranje u skladu sa Federalnim zakonom i ovim zakonom imaju:

- korisnici prava na stalnu novčanu pomoć;

- djeca i odrasla lica na hraniteljskom i institucionalnom smještaju;
- civilne žrtve rata;
- djeca od rođenja do navršenih 15 godina života, koja nisu osigurana po drugom osnovu;
- lica nakon navršene 65. godine života, ako nisu osigurana po drugom osnovu.

Bliže odredbe o postupku i načinu uspostave prava na zdravstveno osiguranje regulišu se posebnim aktom koji donosi ministar.

10. Korisnici i prava iz socijalne zaštite koja propisuje općina/grad

Član 35.

Propisima općine/grada može se proširiti krug korisnika i prava iz socijalne zaštite utvrđenih ovim zakonom, u skladu sa programima razvoja socijalne zaštite i specifičnim prilikama u općini/gradu.

Općinskom/gradskom odlukom utvrđuje se prošireni krug korisnika i prava iz socijalne zaštite i način osiguranja sredstava socijalne zaštite iz stava 1. ovog člana, s tim da se isplata sredstava vrši putem mjesno nadležnog centra za socijalni rad.

11. Osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite i uslovi za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite pravnih i fizičkih lica

Član 36.

Ustanova socijalne zaštite može se osnovati, ako su pored općih uslova propisanih za osnivanje ustanova, ispunjeni i sljedeći uslovi:

- da postoji trajna potreba za obavljanje određene djelatnosti socijalne zaštite;
- da su utvrđeni osnovni zadaci, dugoročni ciljevi, plan i program rada ustanove;
- da je osiguran odgovarajući prostor i oprema, za uspješan rad ustanove;
- da su osigurani potrebni stručni i drugi radnici;
- da je utvrđeno finansiranje i materijalna sredstva potrebna za rad ustanove;
- i drugi uslovi utvrđeni zakonom.

Član 37.

Ministarstvo donosi rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom za pravna i fizička lica, koja mogu obavljati ovu djelatnost u skladu sa članovima 3. i 4. Federalnog zakona.

Protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Pravilnik kojim se utvrđuju uslovi u pogledu prostora, opreme i kadra za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom donijet će ministar.

Član 38.

Kad utvrdi da pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona ne ispunjavaju zakonom propisane uslove za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, Ministarstvo određuje rok u kojem su isti dužni otkloniti utvrđene nedostatke.

Ukoliko lica iz stava 1. ovog člana ne otklone nedostatke u utvrđenom roku, Ministarstvo donosi rješenje da ista ne ispunjavanju uslove za početak obavljanja djelatnosti i rješenje dostavlja nadležnom organu na dalje postupanje.

Član 39.

Ustanova prestaje sa radom:

1. ako više ne postoji potreba za obavljanje djelatnosti ustanove;
2. ako prestanu da postoje uslovi za obavljanje djelatnosti ustanove;
3. ako je ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove u skladu sa zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije ispunila te uslove;
4. ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavost upisa u sudski registar;
5. ako je u nemogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze;
6. ako u određenom roku ne otkloni nedostatke;
7. ako se pripoji drugoj ustanovi, spoji sa drugom ustanovom ili podijeli na dvije ustanove;
8. ako se organizuje u privredno društvo;
9. u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

U slučajevima iz tačaka 1. do 6. stava 1. ovog člana akt o prestanku rada ustanove donosi osnivač.

Aktom iz prethodnog stava utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za prestanak rada ustanove, u skladu sa ovim zakonom i pravilima ustanove.

Član 40.

Ustanovu za obavljanje djelatnosti u oblasti socijalne zaštite može osnovati građanin, domaće i strano pravno i fizičko lice, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i Zakonom o ustanovama.

Javnu ustanovu u oblasti socijalne zaštite može osnovati Skupština Kantona i općinsko/gradsko vijeće samostalno ili sa drugim pravnim i fizičkim licem.

Javnu ustanovu u oblasti socijalne zaštite može osnovati crkva i vjerska zajednica, samostalno i sa drugim pravnim i fizičkim licem, kada Skupština Kantona utvrdi da za to postoji javni interes.

Član 41.

Pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona su dužna, na propisan način, voditi evidenciju o korisnicima i pruženim uslugama, i o tome redovno dostavljati izvještaje Ministarstvu.

Ministar propisuje uputstvo iz stava 1. ovog člana.

Član 42.

Ministarstvo vodi registar pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona koja obavljaju djelatnost socijalne zaštite.

Bliži propis o obliku i sadržaju obrasca, registra i postupku za upis u registar donosi Ministarstvo.

12. Centar za socijalni rad

Član 43.

Centar za socijalni rad je višefunkcionalna ustanova socijalne zaštite, organizovana kao centralna institucija, otvorena za saradnju sa nevladinim organizacijama (u daljem tekstu: NVO) i drugim organizacijama koja na principima savremenog, stručnog socijalnog rada, uz angažovanje potrebnih profila stručnjaka organizuje, supervizira i provodi ciljeve socijalne zaštite.

Centar za socijalni rad osigurava uslove preveniranja nastajanja stanja socijalnih potreba, osposobljava pojedince, porodice i društvene grupe da sami preduzimaju mјere za prevazilaženje nepovoljnog socijalnog stanja za normalan

razvoj i napredovanje u životu.

Centar za socijalni rad, za područje općine/grada, osniva općinsko/gradsko vijeće.

Izuzetno, centar za socijalni rad može se osnovati za područje dvije ili više općina/gradova, o čemu odluku donose općinska/gradska vijeća tih općina/gradova.

Član 44.

Centar za socijalni rad može početi sa radom ako, pored uslova iz člana 36. ovog zakona, ima u radnom odnosu najmanje jednog diplomiranog socijalnog radnika i jednog diplomiranog pravnika.

Za obavljanje specifičnih poslova iz nadležnosti centara za socijalni rad, osigurat će se najmanje jedan osnovni stručni tim, sastavljen od profesionalaca iz sljedećih oblasti: socijalnog rada, socijalne pedagogije, prava, psihologije, defektologije i sociologije.

Uslovi u pogledu prostornih, tehničkih i kadrovske kapaciteta centara za socijalni rad, propisuju se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

Član 45.

Sredstva za osnivanje i rad centra za socijalni rad osiguravaju se iz budžeta općina/gradova.

Član 46.

Centar za socijalni rad je javna ustanova, a na osnivanje, registraciju, djelatnost, prestanak rada i druga pitanja, primjenjuju se propisi o ustanovama, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Centar za socijalni rad ima svojstvo pravnog lica.

Član 47.

Organ upravljanja u centru za socijalni rad je upravni odbor, a organ rukovođenja direktor.

Članove upravnog odbora imenuje osnivač, na period od četiri godine.

Direktora centra za socijalni rad imenuje upravni odbor na osnovu provedenog konkursa, uz prethodnu saglasnost osnivača.

Za direktora centra za socijalni rad može biti imenovano lice iz člana 44. stav 2., kao i drugo lice koje ima završen fakultet društvenog smjera, pod uslovom da u oblasti socijalne zaštite ima najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima.

Član 48.

Centar za socijalni rad obavlja sljedeće poslove:

- rješava u prvom stepenu zahtjeve za otvaranje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom i drugih prava, u skladu sa zakonom;
- otkriva, prati i proučava probleme i pojave iz oblasti socijalne, dječje i porodične zaštite;
- neposredno pruža usluge i oblike socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, otklanja posljedice stanja socijalnih potreba i problema koji su ustanovljeni kod korisnika;
- programira i planira ostvarivanje i razvoj socijalne zaštite na području općine/grada;
- provodi aktivnosti koje se odnose na pružanje pomoći licima izloženim zlostavljanju i nasilju u porodici, u skladu sa zakonom;
- sarađuje sa nadležnim institucijama na otkrivanju, identifikovanju i stručnom tretmanu ovisnika od alkohola i opojnih droga, u skladu sa zakonom;
- obavlja savjetodavni i savjetovališni socijalni rad;
- obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva utvrđene Porodičnim zakonom, drugim zakonima i propisima;

- vodi propisanu evidenciju, prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;

- stručno razvija i unapređuje mrežu socijalnih partnerskih ustanova (vladinih i nevladinih);

- razvija i unapređuje alternativne, institucionalne i vaninstitucionalne oblike socijalne zaštite, oblike samopomoći, susjedske pomoći i druge vidove aktivnog odnosa građana na preveniranju, sprečavanju i saniranju životnih poteškoća svojih sugrađana, a naročito lica izloženih zlostavljanju i nasilju u porodici, starih lica bez porodičnog staranja, materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih lica, lica sa invaliditetom i lica ometenih u fizičkom ili psihičkom razvoju, odgojno zanemarene ili zapuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja i lica sa društveno negativnim ponašanjem;

- inicira i podržava organizovanje raznih socijalnih, pedagoških, psiholoških, pravnih i drugih savjetovališta;

- sarađuje sa građanima, mjesnim zajednicama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima i drugim organima i institucijama koji mogu doprinijeti unapređivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;

- obavlja poslove iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom za raseljena lica i izbjeglice koji su mu povjereni;

- inicira kod Ministarstva organizovanje supervizije u oblasti socijalnog rada, angažovanjem lica koja su educirana za supervizore, sa ciljem kontinuiranog stručnog razvoja i unapređenja socijalnog rada;

- obavlja i druge poslove i zadatke, u skladu sa zakonom i na zakonu zasnovanom odlukom općinskog/gradskog vijeća.

Član 49.

Poslove i zadatke iz svoje osnovne djelatnosti centar za socijalni rad izvršava, po pravilu, putem stručnog tima za pojedine oblasti iz osnovne djelatnosti centra.

Ministar će, posebnim pravilnikom, propisati uslove koji se odnose na sastav i rad stručnog tima.

13. Zavod za socijalnu zaštitu Tuzlanskog kantona

Član 50.

Radi unapređenja djelatnosti u oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, na području Kantona, Skupština Kantona može osnovati Zavod za socijalnu zaštitu Tuzlanskog kantona, za vršenje poslova:

- planiranja, prikupljanja i raspoređivanja sredstava za potrebe socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom iz doprinosa, budžeta Kantona i drugih izvora, u skladu sa zakonom;

- utvrđivanja kriterija i mjera za korištenje sredstava namijenjenih za sufinsaniranje djelatnosti ustanova u oblasti socijalne i dječje zaštite, u skladu sa zakonom;

- razvijanja i koordiniranja mreže institucija sistema socijalne zaštite, a naročito humanitarnih, karitativnih, neprofitnih organizacija i ustanova nevladinog sektora;

- pružanja stručne pomoći i koordiniranja rada centara za socijalni rad na Kantonu i drugih ustanova socijalne zaštite;

- praćenja i proučavanja pojave i problema u oblasti socijalne zaštite, te učestvovanja u izradi socijalnog programa;

- vršenja i drugih poslova utvrđenih zakonom, drugim propisima i općim aktima.

14. Domovi za zaštitu lica u stanju socijalne potrebe

Član 51.

Domovi za zaštitu lica u stanju socijalne potrebe (u daljem tekstu: Dom) pružaju usluge organizovanog smještaja, prehrane, socijalnog rada, zdravstvene zaštite, pomoći i njegi, odmora i rekreacije ovih lica.

Član 52.

U okviru svog rada Dom može, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, organizovati centar za poludnevni boravak ili cijelodnevni boravak štićenika, službu kućne njegi i pomoći u kući, savjetovalište i prihvatalište za lica u stanju socijalne potrebe.

15. Centri za dnevni boravak

Član 53.

Centri za dnevni boravak lica u stanju socijalne potrebe pružaju usluge poludnevog ili cijelodnevног boravka, ishranu, održavanje lične higijene, organizovani odmor i rekreaciju, stručnu pomoć, kulturno-zabavni život i druge usluge u skladu sa pravilima ustanove.

16. Službe kućne njegi i pomoći u kući

Član 54.

Službe kućne njegi i pomoći u kući pružaju pomoć hronično oboljelim ili iznemoglim starim licima, osnovnu zdravstvenu pomoć, održavanje lične higijene i higijene stana, obavljanje kućnih i drugih neophodnih poslova, pripremanje hrane, hranjenje i druge poslove u skladu sa pravilima ustanove.

17. Savjetovališta za mlade, brak i porodicu

Član 55.

Savjetovališta za mlade, brak i porodicu vrše usluge savjetodavnog rada putem individualnih i grupnih tretmana uz korištenje metoda stručnog socijalnog rada.

Savjetovališta se organizuju u svim centrima, a u skladu sa standardima i normativima koje donosi ministar.

18. Prihvatalište za lica u stanju socijalne potrebe

Član 56.

Prihvatalište za lica u stanju socijalne potrebe vrši prihvatu, privremeni smještaj, opservaciju, zdravstvenu zaštitu i ishranu te upućivanje u mjesto prebivališta, u vlastitu porodicu ili ustanovu socijalne zaštite u koju je smješten.

Član 57.

Službe iz člana 52. ovog zakona mogu se organizovati kao posebne ustanove socijalne zaštite, ukoliko se ukaže opravdana potreba za njima.

19. Domovi i drugi oblici smještaja za djecu i omladinu

Član 58.

Domovi i drugi oblici smještaja za djecu i omladinu pružaju usluge cijelokupnog zbrinjavanja, odgoja, školovanja, vaspitanja, zdravstvene zaštite djece i omladine bez roditeljskog staranja, djece i omladine čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama i djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju.

Domovi i drugi oblici smještaja osiguravaju smještaj i zaštitu lica iz stava 1. ovog člana do završetka redovnog školovanja, a izuzetno i za lica iz stava 1. ovog člana koja se ne nalaze na redovnom školovanju, a koja su nakon 18. godine života prestala ispunjavati uslove za korištenje usluga smještaja, a najduže do dvije godine od dana smještaja, a na prijedlog centra za socijalni rad.

Pod redovnim školovanjem podrazumijeva se školovanje u osnovnim, srednjim i višim školama, na akademijama ili fakultetima, a najduže do 27. godine života.

Domovi i drugi oblici smještaja za djecu i omladinu dužni su pružiti organizovanu i individualnu stručnu pomoć za uspješno savladavanje programa vaspitanja i obrazovanja štićenika.

Domovi i drugi oblici smještaja za djecu i omladinu mogu

koristiti usluge dječijih vrtića, u cilju bolje socijalizacije svojih štićenika.

Troškove smještaja korisnika u domove i druge oblike smještaja za lica iz stava 1. ovog člana, na osnovu zaključenog ugovora između Ministarstva, domova i drugih pružalaca usluga, snosi Ministarstvo.

Član 59.

U okviru svog rada Domovi i drugi oblici smještaja za djecu i omladinu mogu, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, organizovati prihvatilište za trudnice i samohrane majke sa djecom do šest mjeseci starosti i smještaj žrtava nasilja u porodici, u skladu sa svojim pravilima.

20. Organizacija rada ustanova

Član 60.

Ustanove socijalne zaštite dužne su svojim aktom utvrditi organizaciju i sistematizaciju rada, raspored rada u ustanovi, način prijema i otpusta korisnika, kao i norme stručnog kadra u odnosu na broj štićenika i druga pitanja organizovanja rada u skladu sa Zakonom o ustanovama i propisanim normativima od strane Ministarstva.

21. Nadzor nad stručnim radom pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost socijalne zaštite

Član 61.

Nadzor nad stručnim radom pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona ima za cilj unapređivanje stručnog rada, instruktaže i pravovremeno ukazivanje na nepravilnosti i propuste u stručnom radu, radi preduzimanja odgovarajućih mjeru potrebnih za sprečavanje ili otklanjanje štetnih posljedica (u daljem tekstu: nadzor).

Član 62.

Nadzor se obavlja na osnovu programa koji utvrđuje Ministarstvo.

Programom iz prethodnog stava osigurava se stalni i neprekidni nadzor.

Član 63.

Nadzor vrši komisija koju imenuje ministar.

Član 64.

Pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona dužna su omogućiti vršenje nadzora u skladu sa zakonom.

Član 65.

Nadzor se provodi neposrednim uvidom u način obavljanja djelatnosti sa stanovišta primjene zakona, drugih propisa i općih akata, u organizaciju rada, objekte, prostorije i opremu pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona.

Član 66.

Nakon obavljenog nadzora podnosi se izvještaj Ministarstvu u roku od osam dana.

Izvještaj iz prethodnog stava obavezno sadrži:

1. prikaz utvrđenog stanja;
2. prijedlog mjera i rokove za otklanjanje nedostataka i
3. prijedlog drugih mjeru koje službenik s posebnim ovlaštenjima smatra neophodnim.

Član 67.

Ministarstvo je dužno da razmotri izvještaj i utvrdi mjeru za otklanjanje nedostataka i rokove za njihovo izvršavanje, te da o tome obavijesti pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona kod kojih je nadzor izvršen, Vladu Kantona, odnosno općinskog načelnika ili gradonačelnika u roku od 30 dana nakon izvršenog nadzora.

Član 68.

U roku od 15 dana po isteku roka iz člana 67. ovog zakona pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona, u kojima je nadzor izvršen, dužna su da pismeno izvijeste Ministarstvo o izvršenju utvrđenih mjera.

Ukoliko lica iz stava 1. ovog člana ne podnesu izvještaj u roku iz stava 1. ovog člana ili ne izvrše utvrđene mјere, Ministarstvo podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv navedenih lica u skladu sa zakonom.

Član 69.

Sredstva za obavljanje nadzora osiguravaju se u budžetu Kantona.

Član 70.

Pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona obavezno organizuju i provode nadzor nad stručnim radom svojih radnika koji obavljaju poslove socijalne zaštite.

Organizovanje i provođenje nadzora iz prethodnog stava vrši se na način utvrđen općim aktom pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona.

III. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

1. Pojam civilne žrtve rata

Član 71.

Civilna žrtva rata je lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, uslijed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture, nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju tog lica.

Posebnom kategorijom civilnih žrtava rata smatraju se lica koja su preživjela seksualno zlostavljanje i silovanje.

Član 72.

Radi ostvarivanja prava, utvrđenog ovim i Federalnim zakonom, civilne žrtve rata se razvrstavaju, prema utvrđenom procentu tjelesnog oštećenja, u šest grupa utvrđenih Federalnim zakonom.

2. Prava civilnih žrtava rata

Član 73.

Civilne žrtve rata imaju pravo na:

1. ličnu invalidinu ili mjesечно lično novčano primanje;
2. dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
3. ortopedski dodatak;
4. porodičnu invalidinu;
5. pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
6. ospozobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija);
7. prioritetno zapošljavanje;
8. prioritetno stambeno zbrinjavanje;
9. psihološku pomoć i pravnu pomoć.

Prava iz stava 1. ostvaruju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim Federalnim zakonom.

IV. ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

1. Osnovna prava porodice sa djecom

Član 74.

Osnovna prava koja, u smislu Federalnog zakona i ovog zakona, ostvaruju porodice sa djecom su:

- a) naknada umjesto plaće ženi-majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta;
- b) novčana pomoć nezaposlenoj porodilji i dodatna novčana pomoć nezaposlenoj porodilji;

- c) subvencija troškova prijevoza;
- d) posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnicama;
- e) smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja;
- f) osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja;
- g) prioritet u školovanju đaka i studenata;
- h) prioritet u zapošljavanju;
- i) jednokratna novčana pomoć za roditelje sa troje i više djece.

Član 75.

Propisima općine/grada mogu se utvrditi i druga prava porodice sa djecom.

a) Naknada umjesto plaće ženi-majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla, radi trudnoće, porođaja i njege djeteta

Član 76.

Naknada umjesto plaće (u daljem tekstu: naknada plaće) ženi-majci, odnosno ocu djeteta ili usvojitelju ili staratelju u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja odnosno njege djeteta ostvaruje se u skladu sa propisima o radu i ovim zakonom.

Član 77.

Naknada plaće iz člana 76. ovog zakona utvrđuje se u iznosu od 90% ostvarene prosječne plaće korisnika u periodu od šest mjeseci prije stupanja na porodiljsko odsustvo, ili u iznosu od 55% prosječne plaće ostvarene u istom periodu, ako je to za korisnika povoljnije, s tim što naknada plaće ne može biti veća od prosječne plaće.

Poslodavac može korisniku isplatiti razliku između iznosa naknade plaće iz stava 1. i plaće koju je korisnik ostvarivao prije stupanja na porodiljsko odsustvo.

Vlada Kantona će posebnim propisom utvrditi visinu, uslove, kriterije i postupak realizacije dodatne novčane pomoći za korisnika prava iz člana 76. ovog zakona.

Iznos iz stava 3. ovog člana utvrdit će mjesno nadležni centar za socijalni rad rješenjem o utvrđivanju iznosa naknade plaće iz stava 1. ovog člana.

Ispłata iznosa iz stava 3. ovog člana vršit će se iz sredstava budžeta Kantona u budžetskoj godini za koju su osigurana sredstva za navedenu namјenu, o čemu će posebnu odluku donijeti Vlada Kantona.

Naknada plaće iz stava 1. će se valorizovati svaka tri mjeseca sa rastom prosječne plaće većim od 5%, s tim da naknada ne može biti niža od 55% prosječne plaće.

Naknadu plaće iz stava 1. ovog člana obračunava i isplaćuje korisniku iz svojih sredstava poslodavac kod kojeg je korisnik naknade u radnom odnosu, a u skladu sa rješenjem centra za socijalni rad u sklopu redovnih isplata plaća.

Lica iz člana 76. ovog zakona obavezna su podnijeti zahtjev za utvrđivanje prava na naknadu plaće i visinu te naknade mjesno nadležnom centru za socijalni rad u roku od šest mjeseci od dana stupanja na porodiljsko odsustvo, a najkasnije do isteka porodiljskog odsustva.

Ukoliko lica iz stava 8. ovog člana ne podnesu zahtjev u roku iz stava 8. ovog člana gube pravo na naknadu plaće.

Pralvnik o načinu, postupku i rokovima za ostvarivanje prava iz člana 76. ovog zakona i načinu obračuna, isplate i povrata naknade plaće iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Član 78.

Na iznos naknade plaće ženi-majci, odnosno drugim korisnicima prava iz člana 76. ovog zakona, uplaćuju se i doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i drugi propisani doprinosi i porezi, u skladu sa zakonom.

Obracun i isplatu naknade plaće ženi-majci, odnosno drugom korisniku prava, poslodavac je dužan vršiti svakog mjeseca uz isplatu plaće zaposlenicima.

Naknada plaće ženi-majci, odnosno drugom korisniku prava, pripada samo za dane za koje bi mu pripadala plaća, u smislu propisa o radu.

Povrat isplaćenih sredstava na ime naknade umjesto plaće ženi-majci, odnosno ocu djeteta ili usvojitelju ili staratelju u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja, odnosno njege djeteta, uključujući doprinose iz člana 78. stav 1. ovog zakona izuzev doprinosa na plaću na teret poslodavca u visini propisanoj odredbama Zakona o doprinosima, vrši Ministarstvo u skladu sa rješenjem o priznavanju prava na naknadu plaće nadležnog centra za socijalni rad i zahtjeva poslodavca za povrat isplaćene naknade plaće uz potrebnu finansijsku dokumentaciju.

b) Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji i dodatna novčana pomoć nezaposlenoj porodilji

Član 79.

Pravo na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji ostvaruje se na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Kantona će posebnim propisom utvrditi visinu, uslove i postupak realizacije dodatne novčane pomoći za nezaposlene porodilje.

c) Subvencija troškova prijevoza

Član 80.

Pravo na subvenciju troškova prijevoza imaju učenici i studenti dok se redovno školju, a najduže do navršene 26. godine života, i to učenici i studenti iz porodice korisnika stalne novčane pomoći, bez roditeljskog staranja koji su na hraniteljstvu ili oboljeli od celjakije, TBC-a, leukemije, karcinoma i šećerne bolesti.

Pored učenika i studenata iz stava 1. ovog člana, pravo na subvenciju troškova prijevoza imaju djeca i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju koja su u postupku procjene sposobnosti i određivanja podrške razvrstana rješenjem mjesno nadležnog centra za socijalni rad, dok se redovno školju, a najduže do navršene 26. godine života ili dok koriste usluge centra za dnevni boravak.

Ukoliko je djeci i licima iz stava 2. ovog člana neophodan pratilac, isti ima pravo na subvenciju troškova prijevoza u visini cijene dnevne/mjesečne karte ovlaštenog javnog prijevoznika u gradskom i prigradskom saobraćaju.

Pravo iz stavova 1. i 2. ovog člana priznaje se za prijevoz od kuće do škole/fakulteta/centra za dnevni boravak na području Kantona i obratno.

Izuzetno, pravo iz stavova 1. i 2. ovog člana se može priznati za školovanje/studiranje/ korištenje usluga centra za dnevni boravak van Kantona po procjeni mjesno nadležnog centra za socijalni rad o osnovanosti korištenja prava i subvenciji troškova prijevoza u visini dnevne/mjesečne karte, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Pravo iz stavova 1. i 2. ovog člana korisnici mogu ostvarivati pod uslovom da nisu korisnici sredstava za istu namјenu po drugom osnovu.

Iznos subvencije troškova prijevoza za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Kantona posebnom odlukom.

Bliže odredbe o načinu uspostavljanja i ostvarivanja prava iz stavova 1. i 2. ovog člana i načinu obračuna, isplate i pravdanja troškova prijevoza donosi ministar.

d) Poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i za trudnice

Član 81.

Pravo na poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica ostvaruje se u porodičnom savjetovalištu obrazovanom pri centru za socijalni rad.

Za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana, mogu se osnovati posebne ustanove.

e) Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja

Član 82.

Uslovi, način i postupak smještaja djece u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuje se posebnim zakonom.

Pravo na subvenciju dijela troškova boravka djece u predškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa odlukom Ministarstva o subvencioniranju troškova smještaja djece u predškolskim ustanovama.

f) Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja

Član 83.

Pravo na osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja ostvaruju djeca iz porodica koje su se našle u stanju socijalne potrebe.

Uslovi i način osiguranja jednog obroka iz stava 1. ovog člana utvrđuju se posebnom odlukom Vlade Kantona.

g) Prioritet u školovanju đaka i studenata

Član 84.

Prioritet pod jednakim uslovima pri upisu đaka i studenata u obrazovne ustanove imaju: djeca bez roditeljskog staranja, djeca sa onesposobljenjem, djeca iz porodica koje ostvaruju pravo na stalnu novčanu pomoć.

Vlada Kantona će posebnom odlukom, za đake i studente iz stava 1. ovog člana, omogućiti upis u srednjoškolske i visokoobrazovne ustanove u slučajevima kada broj prijavljenih kandidata prelazi utvrđeni broj za upis.

Član 85.

Djeca bez roditeljskog staranja, djeca sa onesposobljenjem, djeca iz porodica koje ostvaruju pravo na stalnu novčanu pomoć, kod redovnog školovanja i redovnog studiranja na Univerzitetu u Tuzli, imaju pravo na beneficiju u visini 50% kod plaćanja naknada za upis u novu školsku/studijsku godinu, shodno aktu Vlade Kantona.

h) Prioritet u zapošljavanju

Član 86.

Djeca bez roditeljskog staranja, djeca sa onesposobljenjem, djeca iz porodica koje ostvaruju pravo na stalnu novčanu pomoć, koja su nezaposlena i na evidenciji Službe za zapošljavanje, ostvaruju pod jednakim uslovima, prioritet u zapošljavanju ukoliko ispunjavaju opće i posebne uslove za radno mjesto za koje se vrši zapošljavanje.

Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se sljedećim redoslijedom:

- djeca bez roditeljskog staranja,
- djeca sa onesposobljenjem,
- djeca iz porodica korisnika stalne novčane pomoći.

Pravo iz stava 1. ovog člana ne može ostvariti lice kome je radni odnos, zasnovan na osnovu ranije ostvarene prednosti pri zapošljavanju, prestao njegovom krivicom ili je po prestanku

radnog odnosa ostvarilo pravo na otpremninu, odnosno koje koristi pravo na porodičnu penziju.

Kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, općine/gradovi kao i pravna lica čiji su osnivači Kanton ili općina/grad, a koje se finansiraju iz budžeta Kantona, odnosno općine/grada sa učešćem od najmanje 25% dužni su pod jednakim uslovima prilikom prijema u radni odnos osigurati prioritet licima iz stava 1. ovog člana.

Član 87.

Djeca bez roditeljskog staranja, djeca sa onesposobljenjem, djeca iz porodice koja ostvaruje pravo na stalnu novčanu pomoć, koja su na evidenciji Službe za zapošljavanje, pri jednakim uslovima, imaju prioritet pri korištenju programa te službe namijenjenih trajnom zapošljavanju.

Djecom u smislu odredbi ovog zakona koje propisuju prioritet u zapošljavanju, smatraju se lica koja su imala status djece bez roditeljskog staranja, djeca sa onesposobljenjem i djece iz porodica korisnika stalne novčane pomoći.

i) Jednokratna novčana pomoć za roditelje sa troje i više djece

Član 88.

Jednokratna novčana pomoć za roditelje sa troje i više djece se ostvaruje u visini koja ne može biti manja od prosječne plaće.

Pravo iz stava 1. ovog člana imaju roditelji za treće i svako sljedeće dijete, rođeno u kalendarskoj godini za koju su osigurana sredstva u budžetu Kantona.

Iznos jednokratne novčane pomoći za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Kantona posebnom odlukom, najkasnije 90 dana od dana usvajanja budžeta Kantona.

Bliže odredbe o načinu uspostavljanja i ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana i načinu njegovog obračuna i isplate propisuje Ministarstvo.

2. Dječija nedjelja

Član 89.

„Dječija nedjelja“, naplaćivanje novčanih iznosa, način naplate i namjena i način raspoređivanja prikupljenih sredstava realizuju se u skladu sa odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

V. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

Član 90.

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 2/98, 48/99 i 61/22), ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 91.

O pravima utvrđenim Federalnim zakonom i ovim zakonom u prvom stepenu rješava nadležni centar za socijalni rad.

O žalbi protiv rješenja prvostepenog organa rješava Ministarstvo.

Drugostepeno rješenje Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 92.

Postupak za ostvarivanje prava po ovom zakonu pokreće se na zahtjev lica kojim je potrebna zaštita ili člana domaćinstva, u smislu ovog zakona.

Lica, odnosno članovi domaćinstva, dužni su, uz zahtjev za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom, priložiti svu dokumentaciju neophodno potrebnu za ostvarenje konkretnog prava.

Postupak za ostvarenje prava iz socijalne zaštite pokrenut će nadležni centar za socijalni rad, po službenoj dužnosti, nakon saznanja ili obavijesti od strane srodnika, građana, organa, organizacija ili zajednica.

Član 93.

Centri za socijalni rad će donijeti rješenje o prestanku prava priznatih na osnovu odredaba ovog zakona kada na osnovu službene provjere ili podataka dostavljenih od korisnika prava utvrde da je korisnik prestao ispunjavati uslove za ostvarivanje prava.

Korisniku prava po ovom zakonu prestaju ta prava napuštanjem Bosne i Hercegovine duže od tri mjeseca, računajući od dana napuštanja Bosne i Hercegovine.

Povratkom u Bosnu i Hercegovinu korisnik prava po ovom zakonu, može podnijeti zahtjev za ponovno uspostavljanje tog prava.

Član 94.

Rješenje o priznatom pravu doneseno suprotno odredbama ovog zakona, ništavo je.

Rješenje se oglašava ništavim u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Član 95.

Prava po ovom zakonu pripadaju korisniku od prvog dana narednog mjeseca od podnošenja zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti u smislu ovog zakona.

Izuzetno, pravo na naknadu umjesto plaće ženi-majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njegove djeteta, pripada od dana sticanja ovog prava.

Član 96.

Korisnik prava po ovom zakonu dužan je da prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i obim tog prava, u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 97.

Licima sa područja drugog kantona koja se nađu u stanju socijalne potrebe, pružit će se odgovarajući oblik socijalne zaštite od strane nadležnog centra za socijalni rad, i omogućiti povratak u mjesto prebivališta.

Član 98.

Lice kome se ne može utvrditi prebivalište ostvaruje potreban oblik socijalne zaštite u nadležnom centru za socijalni rad.

Član 99.

Centar za socijalni rad će povremeno, a najmanje jednom godišnje, preispitati postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za utvrđivanje prava priznatih na osnovu odredbi ovog i Federalnog zakona i donijeti novo rješenje samo ako su se promijenile okolnosti o kojima zavisi ostvarivanje ili obim priznatog prava.

Član 100.

Ministarstvo će, na osnovu ukazane potrebe, vršiti reviziju rješenja o priznatim pravima iz ovog zakona.

U vršenju revizije Ministarstvo stavlja na prвostepeno rješenje zabilješku da je revizija izvršena i da je rješenje u skladu sa zakonom ili ukida, odnosno ponistiava i vraća prвostepeno rješenje na ponovno odlučivanje, ako rješenje nije u skladu sa zakonom.

Postupak revizije ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 101.

Obračun novčanih pomoći i naknada po ovom zakonu vrši nadležni centar za socijalni rad, a isplatu Ministarstvo na teret budžeta Kantona.

Bliže odredbe o načinu obračuna i isplate novčanih pomoći i naknada, u skladu sa ovim zakonom, propisuje ministar posebnim aktom.

Član 102.

Lice odnosno domaćinstvo kojem su isplaćena primanja na koja nije imalo pravo po ovom zakonu ili mu nije pripadala u tom obimu, dužno je vratiti primljeni iznos, odnosno razliku između primljenog i stvarno pripadajućeg iznosa.

Ako korisnik ne vrati iznos iz stava 1. ovog člana, u roku koji odredi nadležni centar za socijalni rad, povrat tog iznosa ostvarit će se tužbom kod nadležnog suda.

Ukoliko su korisniku priznata ili isplaćena primanja na koja nije imao pravo po ovom zakonu ili mu ne pripadaju u tom obimu zbog nezakonito provedenog postupka od strane centra za socijalni rad, a za koja korisnik nije znao ili nije bio dužan znati, povrat tog iznosa u budžet Kantona obavezan je izvršiti centar za socijalni rad koji je priznao navedena prava.

VI. FINANSIRANJE SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

Član 103.

Sredstva za finansiranje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom osiguravaju se u skladu sa propisom Federacije i Kantona iz:

- budžeta Federacije;
- budžeta Kantona;
- budžeta grada;
- budžeta općine;
- ulaganja osnivača;
- privrednih i uslužnih djelatnosti ustanova;
- ličnog učešća korisnika i njegovih srodnika;
- legata, poklona i zavještanja;
- drugih izvora u skladu sa propisom.

Član 104.

Iz budžeta Kantona osiguravaju se sredstva za finansiranje utvrđenih oblika socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, u skladu sa ovim zakonom, a prema iskazanoj potrebi nadležnih centara za socijalni rad odnosno nadležnih općinskih/gradskih službi i plana razvoja socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u Kantonu.

Iz budžeta Kantona finansirat će se rad javnih ustanova socijalne zaštite čiji je osnivač Kanton.

Član 105.

Iz budžeta općine/grada osigurat će se sredstva posebne namjene za oblike socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom koje utvrđuje općina/grad svojim propisom.

Iz budžeta općine/grada finansirat će se rad drugih ustanova socijalne zaštite koje osniva općina/grad.

VII. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 106.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona, drugih propisa i općih akata donesenih u skladu sa ovim zakonom, nadzor nad zakonitošću rada pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona i stručni nadzor, vrši Ministarstvo.

Član 107.

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, drugih propisa i općih akata donesenih u skladu sa ovim zakonom, vrši nadležna inspekcija.

Inspekcijski nadzor nad radom pravnih i fizičkih lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona vrši nadležni kantonalni inspektor.

Nadležni kantonalni inspektor je ovlašten i obavezan donositi rješenja o nalaganju upravnih mjera, u skladu sa Zakonom o inspekcijskim nadzorima Tuzlanskog kantona, kada u postupku vršenja inspekcijskog nadzora utvrdi da subjekt nadzora ne postupa u skladu sa odgovarajućim materijalnim propisima.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 108.

Novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- korisniku, protivno odredbama ovog zakona, uskrati ili smanji iznos isplata koje mu pripadaju,
- omogući isplatu licu koje na istu nema pravo po ovom zakonu ili mu ne pripada isplata u tom iznosu,
- ne vodi propisanu evidenciju o korisnicima i pruženim uslugama (član 41. stav 1.),
- ne omogući vršenje nadzora (član 64.),
- u roku od 15 dana ne podnese izvještaj o izvršenju utvrđenih mjera (član 68.),
- u roku od 15 dana ne uplati naplaćeni novčani iznos za vrijeme "Dječije nedjelje" (član 104. stav 1.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom od 100,00 do 400,00 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 do 400,00 KM.

Novčanom kaznom od 100,00 do 400,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u Ministarstvu ako uplaćena novčana sredstva u budžetu Kantona, sa pozicije "Dječija nedjelja", ne raspoređuje u skladu sa članom 105. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 100,00 do 400,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik prava ako ne prijaví promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i obim tog prava, u roku od 30 dana od dana nastale promjene (član 96.).

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 109.

Oblici zaštite utvrđeni ovim zakonom: stalna novčana pomoć, hraniteljstvo, smještaj u ustanovu socijalne zaštite, zaštita civilnih žrtava rata, naknada umjesto plaće ženi-majci, odnosno ocu djeteta ili usvojitelju ili staratelju u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja odnosno njege djeteta realizovat će se u punom obimu, a ostali oblici zaštite utvrđeni zakonom, realizovat će se u skladu sa likvidnošću budžeta Kantona, a u skladu sa posebnom odlukom Vlade Kantona.

Vlada Kantona može posebnom odlukom utvrditi i veće iznose pomoći i naknada za sve oblike koji se realizuju u punom obimu.

Član 110.

Postojeće ustanove koje obavljaju djelatnost socijalne zaštite, dužne su uskladiti organizaciju i opće akte sa odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/00), u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

Član 111.

Postupci za ostvarivanje prava započeti prije početka primjene Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/00), a koji nisu završeni, okončat će se prema odredbama navedenog zakona.

Član 112.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/02), općinsko vijeće je dužno da doneše, odnosno uskladi, akt o osnivanju centra za socijalni rad, u skladu sa navedenim zakonom.

Postojeći centri za socijalni rad nastavljaju sa radom do donošenja osnivačkog akta iz stava 1. ovog člana, s tim što su dužni da, svoju organizaciju i opće akte, usklade sa navedenim zakonom u roku od 90 dana od donošenja osnivačkog akta.

Direktori centara za socijalni rad, koji su izabrani po prethodno važećim propisima, ostaju na tom mjestu do isteka mandata.

Član 113.

Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/02), donijeti propise iz svoje nadležnosti utvrđene navedenim zakonom.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primjenjuju se odredbe postojećih propisa, koje nisu u suprotnosti sa navedenim zakonom.

Član 114.

Ministarstvo i nadležni centri za socijalni rad, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/03), izvršit će potpunu reviziju rješenja korisnika prava, po svim oblicima utvrđenim zakonom, izdatih od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

Član 115.

Ministar će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/03), uskladiti propise iz svoje nadležnosti utvrđene navedenim zakonom.

Član 116.

Postupci za ostvarivanje prava započeti prije početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/11), a koji nisu završeni, okončat će se prema odredbama navedenog zakona.

Rješenja o ostvarenim pravima koja su donesena prije početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/11), ostaju na snazi, s tim da će se isplata po tim rješenjima vršiti u skladu sa izmjenama utvrđenim u ovom zakonu i u skladu sa odlukama o utvrđivanju visine određenih prava, koje će u skladu sa ovim zakonom donijeti Vlada Kantona i Ministarstvo.

Centri za socijalni rad sa područja Kantona će u roku od šest mjeseci od dana početka primjene navedenog zakona izvršiti reviziju rješenja iz prethodnog stava.

Član 117.

Mjesno nadležni centri za socijalni rad će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/14) donijeti rješenja o prestanku prava korisnicima koji su ostvarili pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica po odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/12).

Ministarstvo će u roku od tri dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 7/14) donijeti instrukciju o načinu i postupku doношења rješenja o prestanku prava.

Član 118.

Ministar će, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/15), donijeti pravilnik kojim se utvrđuju uslovi u pogledu prostora, opreme i kadra za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom (član 37. stav 3. Zakona).

Član 119.

Pravna i fizička lica iz članova 3. i 4. Federalnog zakona, dužna su, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/15), uskladiti organizaciju, djelatnost, norme stručnog kadra i opće akte sa odredbama navedenog zakona i propisa donesenih na osnovu navedenog zakona.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su, u roku od 30 dana po proteku roka iz stava 1. ovog člana, podnijeti zahtjev Ministarstvu za utvrđivanje ispunjavanja općih i posebnih uslova za početak, odnosno nastavak rada i obavljanja djelatnosti.

Član 120.

Centri za socijalni rad će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/15), izvršiti usklađivanje rješenja o priznatim pravima sa odredbama navedenog zakona.

Član 121.

Vlada Kantona će donijeti propis iz člana 77. stav 3. u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/22).

Pravo na dodatnu novčanu pomoć iz člana 77. stav 3. pripada za dijete rođeno nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/22) i isto će se ostvarivati dok postoje ispunjeni uslovi za ostvarivanje prava, a najduže u trajanju od 12 mjeseci od dana rođenja djeteta.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć iz člana 94. stavovi 4. i 5. pripada za dijete rođeno u periodu od godinu dana unazad od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/22), a zahtjev za ostvarivanje prava se podnosi u roku od 135 dana od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

Član 122.

Centri za socijalni rad su dužni u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 19/22), po službenoj dužnosti, donijeti rješenja o prestanku prava na dodatak na djecu, uvećani dječiji dodatak i novčanu pomoć za vrijeme trudnoće i porodaja ženi-majci, odnosno drugom licu koje nije u radnom odnosu, odnosno donijeti rješenja o priznavanju prava na dodatak na djecu i novčanu pomoć za nezaposlene majke porodilje i dodatnu novčanu pomoć za nezaposlene majke porodilje.

Postupci za ostvarivanje prava započeti prije početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom, a koji nisu završeni, okončati će se prema odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/12, 7/14, 11/15, 13/16, 4/18, 12/20, 22/21, 5/22, 8/22, 10/22 i 14/22).

Odluku iz člana 84. stav 1. Vlada Kantona će donijeti u roku od 15 dana od dana donošenja budžeta Kantona.

Vlada Kantona će donijeti poseban propis iz člana 79. stav 2. u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 19/22).

Član 123.

Drugi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom obuhvata:

1. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/12);

2. Zakon o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/14);

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/15);

4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/16);

5. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 4/18);

6. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/20);

7. Zakon o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 22/21);

8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 5/22);

9. Zakon o izmjeni Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 8/22);

10. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/22);

11. Zakon o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 14/22);

12. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 19/22);

13. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 12/23).

Član 124.

Drugi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom se primjenjuje od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", a važnost njegovih odredbi utvrđena je u zakonima koji su obuhvaćeni drugim prečišćenim tekstrom zakona.

